4631 - Akrabalık Bağlarının Koparılması Ve Akrabalık İlişkileri

Soru

Sıla-ı rahimle kastedilen nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Şüphesiz ki İslam, Müslümanlar arasında muhabbeti, dayanışmanın sürekliliğini ve toplumsal ilişkileri güçlendirme hususunda büyük bir etkisi olması nedeniyle (insanları) sıla-ı rahme teşvik etmiştir. Sıla-ı rahim, Allah Teâlâ'nın şu ayetiyle vaciptir: ***"Ve (yine) kendisiyle, birbirinizle dilekleştiğiniz Allah'tan ve akrabalık (bağlarını koparmak)tan sakının."*** (Nisa/1) Yine şu ayette de: ***"Akrabaya hakkını ver, yoksula da."*** (İsra/26) Allah Teâlâ şu ayetinde sıla-ı rahmi kesmekten sakındırmıştır: ***"Allah'a verdikleri sözü, pekiştirilmesinden sonra bozanlar, Allah'ın korunmasını emrettiği şeyleri (akrabalık bağlarını) koparanlar ve yeryüzünde fesat çıkaranlar var ya; işte lânet onlara, yurdun kötüsü (cehennem) de onlaradır."*** (Ra'd/25)

Sıla-ı rahmi kesenleri bekleyen hangi ceza; lanete uğramaktan ve kötü yurttan daha büyük olabilir ki? Bunun neticesinde onlar dünyadaki büyük bir hayır/saadet nedenlerinden olan uzun ömürlü olmak ve geniş rızık sahibi olmaktan mahrum olmanın yanı sıra ahirette sıla-ı rahmin ecrine nail olmaktan kendi nefislerini mahrum etmiş oluyorlar. Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: ***"Her kim rızkının genişletilmesini ve ecelinin geciktirilmesini arzu ederse sıla-ı rahim yapsın."*** (Buhârî, 5986; Müslim, 2557)

Ebu Hüreyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: ***"Yüce Allah mahlukatı yarattı, ta ki onlardan feragat ettiğinde sıla-ı rahim ayağa kalktı ve "Bu makam, benimle ilişkinin kesilmesinden sana sığınma***

makamıdır" dedi. Allah da "Seni gözeteni benim de onu gözetmemden, seni koparıp atanı benim de onu kopartmamdan razı değil misin?" diye buyurdu. O da: "Elbette ki (razıyım)" dedi. Allah da: "Öyleyse, istediğini veriyorum" diye buyurdu." Sonra Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem buyurdu ki: ***"İstiyorsanız şu ayeti okuyun: "Demek, otoriterliği, idareyi ele alırsanız, yeryüzünde fesat çıkaracak ve akrabalık bağlarını bile kopartacaksınız, öyle mi? İşte böyleleri Allah'ın kendilerini lanetlediği, sağırlaştırdığı ve gözlerini kör ettiği kimselerdir."*** (Muhammed, 47/22-24)**"** (Nevevî, *Sahîh-i Müslim Şerhi*, 16/112)

Tüm bu anlatılanları idrak ettiğimiz zaman şu soruyu sorarız: Sıla-ı rahmi (akrabalık bağını sürdüren) yapan kişi kimdir? Bu, Allah'ın Resulü'nün şu hadisiyle açıklamış olduğu bir husustur: ***"Sıla-i rahim yapan, akrabasından gördüğü iyiliğe karşılık verip giden değildir. Asıl sıla-i rahim yapan kişi akrabası kendisine iyiliği ve gelip gitmeyi kestiğinde de giden kimsedir."*** (Buhârî, 5645)

İşte (akrabalık) ilişki(si) bir başlangıçta ve teşebbüste bulunma olmadan salt yapılan iyiliğe karşılık bir mukabele olduğu zaman böyle bir durumda bu ilişki, sıla-ı rahim olmaz. Bu, yalnızca misliyle iyiliğe karşılık vermek olur. Bazı insanların kendilerine göre şöyle kaideleri vardır: "Hediye; hediyeye karşılıktır. Bize hediye vermeyen (hediye almaktan) mahrum olur. Ziyaret; ziyarete karşılıktır. Bizi ziyaret etmeyen kimse (ile ilgi) kesilir, terk edilir." İşte bu asla sıla-ı rahim değildir. Yine bu, Hakîm olan şeriat koyucunun (Allah'ın) istemiş olduğu şey değildir. Bu sadece misliyle karşılık vermektir. Yoksa şeriatın kendisine ulaşmaya teşvik ettiği yüce makam değildir. "Adamın biri Resulullah'a geldi şöyle dedi: "Ya Resulallah! Benim akrabalarım var. Onları ziyaret ediyor, onlar ise benimle ilgilerini kesiyorlar. Onlara iyilik ediyorum, onlar ise bana kötülük ediyorlar. Onlara yumuşak davranıyorum, onlar cahilce davranıyorlar."
Bunun üzerine Resulullah buyurdu ki: ***"Eğer dediğin gibiyse, sanki onlara sıcak kül yedirmiş gibi oluyorsun. Böyle yapmaya devam ettiğin sürece onlara karşı Allah'ın yardımı seninledir."*** (Nevevî, *Sahîh-i Müslim Şerhi*, 16/115) Hadisteki 'mell' kelimesi sıcak kül demektir. Sıcak külü yemeye kim dayanabilir ki? Allah bizi sıla-ı rahmi kesmekten muhafaza buyursun.

En iyisini Allah bilir.